

SŁOWNIK TERMINÓW ŻEGLARSKICH

Opracowany na podstawie : Lesław Furmaga, Józef Wójcicki *Mały Słownik Morski* Gdynia 1993

- Blok** część osprzętu pokładowego ułatwiająca pracę lin przy podnoszeniu ciężarów (s. 25)
- Fał** lina takielunku ruchomego służąca do podnoszenia żagli i części omasztowania; w zależności od przeznaczenia nazwa tej liny otrzymuje odpowiedni dodatek (s. 62)
- Flisactwo** w dawnej Polsce przewóz towarów rzekami, później spław drewna tratwami; Encyklopedia Popularna PWN, Warszawa 1985, s. 213
- Handszpaki** przeważnie drewniane drażki, wsuwane e odpowiednie otwory w kabestanie, za pomocą których siłą rąk wprawia się kabestan w ruch obrotowy; używane na żaglowcach (s.81)
- Kabelgot** komora linowa, pomieszczenie na okręcie, gdzie przechowuje się zwoje lin (s.103)
- Kabestan** winda cumownicza w postaci bębna obracającego się wokół osi pionowej, poruszana silnikiem lub ręcznie; służy do wybierania cum i innych lin na statku (s. 92)
- Kanaka** mieszkaniec Nowej Kaledonii; ok. 40 tys., oryginalna sztuka, Encyklopedia Popularna PWN, Warszawa 1985, s. 326
- Klara** pojedyncze uderzenie w dzwon okrętowy. Na jachtach oznacza „pięć minut przed zmianą wachty” (s.99)
- Klipper** statek żaglowy z II połowy XIX wieku. Stanowił szczytowe osiągnięcie w rozwoju żaglowców. Klipry osiągały prędkość 17 węzłów, momentami 21 węzłów („Cathy Sark”) (s. 100)
- Komięga** czółno Słowian wykonane z jednego pnia. Również statek komunikacji rzecznej (XVI – XIX wiek) bez masztu, kształt czworoboczny, płaska rufa (s. 103)
- Kubryk** większe wspólne pomieszczenie mieszkalne załogi na starych statkach, dziś niezgodne już z wymogami socjalnymi (s. 112)
- Mesa** pomieszczenie na statku przeznaczone do wspólnego posiłku, wypoczynku, zajęć i zebrań załogi; również mesa oficerska (s. 133)

Refpatent	urządzenie pozwalające na obracanie bomu – dolnego drzewca wokół własnej osi przydatne przy nawijaniu żagla (przyp. Autora)
Reja	poziome drzewce omasztowania(s. 188)
Rufa	część tylna statku (s. 194)
Segars	nałożony luźno na maszt pierścień, najczęściej z elastycznego, ale mocnego drzewa do którego zamocowany jest przód żagla (s. 200)
Spinaker	dodatkowy żagiel, stawiany na jachtach przy żegludze z wiatrem (s. 207)
Szkuta	dawny typ statku śródlądowego (używany do XIX w) przeznaczonego do przewozu ładunku również w żegludze przybrzeżnej (s. 219)
Szanty	żeglarskie pieśni pracy, tematycznie związane z morzem i pracą marynarzy. Szantymen śpiewał o dziewczynach, tęsknocie, miłości, przygodzie na morzu. Śpiewał na pokładzie, w kubryku, na lądzie przy ognisku, urzekają swym tematem, melodią z irlandzkich brzegów (s. 216)
Szkorbut	schorzenie wywołane brakiem wit. C w organizmie; objawia się owrzodzeniem dziąseł, wypadaniem zębów i krwawieniem z błon śluzowych (częste na dawnych żaglowcach – przyp. Autora) Encyklopedia Popularna PWN, Warszawa 1985, s. 762
Takielunek	ogólne olinowanie statku (s. 228)
Zejman	stary doświadczony marynarz; często wyraz o zabarwieniu ironicznym (przyp. Autora).